

รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

**Leadership models of executives affecting organizational enhancing
in the digital era of local government organizations
in the Upper Andaman Coast Region of Southern Thailand**

กานต์รวี ศรีประไพ (Kantravi Sriprapai)¹ นิษฐ์วดี จิรโรจน์ภิญโญ (Nittawadee Jirarojphinyo)²
สมศักดิ์ จันทร์พอง (Somsak Chanphong)³ รัชชัยย์ ศรสสุวรรณ (Ratchai Somsuwan)⁴

Received: September 18, 2024

Revised: September 25, 2024

Accepted: September 30, 2024

¹ Corresponding author, Email: kanraveethun@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน 2) กำหนดองค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน และ 3) เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน การวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบผสม ได้แก่ การวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ควบคู่กันอย่างต่อเนื่อง ผสมผสานและบูรณาการผลของการวิจัยเข้า

ด้วยกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 333 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling techniques) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน และผู้ทรงคุณวุฒิสำหรับการสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และประเด็นการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) ตัวแปรเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ

¹ นักศึกษาหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Ph.D.Student, Bangkokthonburi University

²⁻⁴ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Lecturer, Bangkokthonburi University

ประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 58 ตัวแปร

2) องค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารหน่วยงานสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำแนกได้ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ประกอบด้วย (1) ความสามารถในการจัดการเปลี่ยนแปลง (2) การส่งเสริมความร่วมมือในที่ทำงาน (3) ผู้บริหารดิจิทัล (4) ผู้นำสร้างองค์กรสู่นวัตกรรม (5) การนำแนวทางดิจิทัลไปสู่ความเป็นผู้นำ และ 3) แนวทางหลักและแนวทางย่อยในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานในยุคดิจิทัล โดยเน้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ประกอบด้วย 5 แนวทางหลัก

คำสำคัญ: รูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหาร ประสิทธิผลการบริหารหน่วยงานในยุคดิจิทัล องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

Abstract

The purposes of this research are: 1) to examine the components of executive leadership that affect organizational enhancing in the digital era within local government organizations in the Upper Andaman Coast region of Southern Thailand; 2) to define the components of leadership models that impact organizational enhancing in the digital era within these local government organizations; and 3) to propose guidelines for developing executive leadership that will enhance organizational enhancing in the digital era for these local government organizations. This research employs a mixed-methods approach, combining both quantitative and qualitative research methods. It integrates and synthesizes the results from both methods. The samples for this study comprised 333 teachers and educational staff from local government schools in the Upper Andaman Coast region of Southern

Thailand. The sample size was determined by opening the Krejcie and Morgan table (1970) using stratified random sampling technique, 9 key informants for interviews and 7 key informants for focus group discussion included experts in school administration within the local government organizations from the same region, chosen through purposive sampling. Research instruments included semi-structured interviews, 5-point Likert scale questionnaire, and focus group discussion. Data analysis involved frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis, and content analysis for qualitative data.

The findings revealed that: 1) There are 58 variables related to the components of executive leadership affecting organizational effectiveness in the digital era within local government organizations in the Upper Andaman Coast region. 2) The components of leadership models affecting organizational effectiveness in the digital era were categorized into five elements: (1) Change management capability, (2) Team collaboration promotion, (3) Digital leadership, (4) Innovation-driven leadership, and (5) Integrating digital strategies into leadership. 3) Main and sub-guideline for developing executive leadership in the digital era, specifically for local government organizations in the Upper Andaman Coast region, include five main guidelines.

Keywords: Executive leadership models, Organizational enhancing in the Digital Era, Local government organizations, Upper Andaman Coast Region of Southern Thailand

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ผู้บริหารโรงเรียนมีบทบาทสำคัญในฐานะหัวหน้าสถานศึกษาที่ใกล้ชิดกับครูและนักเรียนมากที่สุด ผู้บริหารโรงเรียนนอกจากจะต้องเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะในการบริหารงาน และในฐานะเป็นผู้นำในโรงเรียน จึงเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญและมีส่วนรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้

บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสิ่งที่มีผู้บริหารสถานศึกษาควรมี ได้แก่ ประสิทธิภาพในการบริหาร ความรู้ ความสามารถ และมีความเข้าใจในหลักการบริหาร ตลอดจนความมีภาวะผู้นำ ซึ่งภาวะผู้นำที่เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยให้การบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์กรสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี อีกทั้งเป็นการสร้างความเชื่อมั่น ความศรัทธา เกิดการยอมรับให้กับผู้ตามหรือผู้ใต้บังคับบัญชาส่งผลให้เกิดผลสำเร็จ ของการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (สุธิกานต์ บริเอก, 2564) ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญของการทำงานร่วมกันของสมาชิกในองค์กรซึ่งทุกองค์กรจะสามารถดำเนินงานได้อย่างประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับภาวะผู้นำโดยภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพก็จะก่อให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย มีความก้าวหน้า เกิดความสามัคคีในการทำงานร่วมกัน ทักษะของความเป็นผู้นำเป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้บริหารทุกระดับในองค์กรควรต้องศึกษาและทำความเข้าใจ ทั้งนี้ เพื่อจูงใจ และชักนำให้ผู้อื่น ทำงานร่วมกัน (เจริญ สุระประเสริฐ, 2559) สอดคล้องกับ นพพล ศุภวิทยาเจริญกุล (2560) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นศาสตร์และศิลป์เป็นส่วนที่ดึงดูดความรู้ความสามารถต่าง ๆ ของบุคลากรออกมาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ พร้อมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลภายในองค์กรโน้มน้าวชักจูงบุคลากรให้มีทัศนคติในทิศทางเดียวกัน มอบหมายงานตรงตามความถนัดและความสามารถ ช่วยประสานความขัดแย้งต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ จากสภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของโลกในยุคดิจิทัล ภาวะผู้นำถือเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารและขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ยิ่งในปัจจุบันมีกระแสการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและเทคโนโลยีดิจิทัลได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น ทำให้ผู้นำต้องมีการปรับตัว ปรับรูปแบบกระบวนการในการบริหารที่แตกต่างไปจากเดิมในหลาย ๆ มิติและการบริหารในยุคดิจิทัลซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารในยุคดิจิทัลจะต้องรู้จักปรับตัวให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงรู้เท่าทันเทคโนโลยี ยอมรับเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการทำงาน รู้จักพัฒนาและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี

หรือนวัตกรรมได้อย่างหลากหลาย และในส่วนของการบริหารในยุคดิจิทัลนั้น ผู้นำหรือผู้บริหารจะต้องตระหนักได้ว่า ไม่สามารถบริหารองค์กรในแบบเดิม ๆ ได้ เนื่องจากในยุคดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลให้ความสำคัญในการวางแผน วางกลยุทธ์ต่าง ๆ และสามารถปรับเปลี่ยนกลยุทธ์แบบแผนให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมไปถึงต้องให้ความสำคัญกับบุคลากร เนื่องจากบุคลากรถือเป็นอีกหนึ่งกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบความสำเร็จ ผู้นำจึงต้องให้การสนับสนุนบุคลากรในด้านต่าง ๆ ทั้งการให้สวัสดิการที่ดี การฝึกอบรมและพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถของบุคลากรในองค์กร เพื่อให้มีความรู้เท่าทันเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งเพื่อให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้และสามารถแข่งขันกับองค์กรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่งรัตน์ พลชัย, 2563) ประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนเป็นความสำเร็จของโรงเรียนเป็นผลสืบเนื่องจากการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนและสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยมีปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ซึ่งประสิทธิผลในการบริหารงานโรงเรียนย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ (ขวัญพิชชา มีแก้ว, 2562)

ภาวะผู้นำดิจิทัลเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะส่งเสริมให้การบริหารโรงเรียนประสบความสำเร็จ ซึ่งต้องมีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะทางเทคนิคที่ใช้เทคโนโลยีมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานในโรงเรียน นำหลักการการมีส่วนร่วมของคนในโรงเรียนให้บุคลากรร่วมมือร่วมใจในการทำงาน สนับสนุนทรัพยากรดิจิทัลที่ส่งเสริมครูและบุคลากรให้นำเทคโนโลยีมาบูรณาการในการจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2559) ที่กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการโรงเรียน เพื่อการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารให้เหมาะสมเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่า

แท้จริง การเป็นผู้นำยุคดิจิทัลที่ดีจะต้องมีภาวะผู้นำที่สามารถนำองค์กรให้ดำรงอยู่และแข่งขันกับองค์กรอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องมีภาวะผู้นำซึ่งมีความสามารถเฉพาะด้านอิทธิพลต่อผู้อื่นหรือกลุ่มคน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ผ่านการถ่ายทอดแนวคิดเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย (วาลิกา รักษ์นิตี และ พิชญญา ยืนยาว, 2562)

ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีความเป็นผู้นำสูงจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ให้บรรเทาได้ อาทิ การขาดแคลนทรัพยากรด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี หากได้ผู้อำนวยการที่มีความเป็นผู้นำดิจิทัลมาบริหารโรงเรียนก็จะสามารถพัฒนาให้มีคุณภาพมากกว่าเมื่อเทียบกับโรงเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำสูงจะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี คุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่ดีที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการจัดการศึกษา อาทิ ผู้บริหารที่กล้าตัดสินใจจะสามารถแก้ไขปัญหาของโรงเรียนได้อย่างรวดเร็ว ผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จะมีความเข้าใจสภาพการจัดการศึกษา สามารถคิดค้นหรือพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาของโรงเรียน รวมทั้งสามารถริเริ่มและประยุกต์นวัตกรรมทางการศึกษาที่ทันสมัยมาพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้บริหารที่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น จะได้รับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนจากทุกภาคส่วน ทำให้การบริหารจัดการเป็นไปด้วยความราบรื่นและได้รับการยอมรับ รวมถึงสามารถสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและระดมทรัพยากรมาสนับสนุนการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงภาวะผู้นำของผู้บริหารที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาโรงเรียน สอดคล้องกับ จันทิมา รุ่งเรือง (2563) ที่ได้ศึกษาวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลมีอิทธิพลทางตรงต่อประสิทธิผลโรงเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้นำเป็นบุคคลสำคัญที่สุด โดยเฉพาะผู้นำดิจิทัลซึ่งถือเป็นบุคคลที่ต้องแสดงออกถึงการมีวิสัยทัศน์ทางเทคโนโลยี

ผู้บริหารต้องใช้ภาวะผู้นำดิจิทัลเพื่อส่งเสริมให้ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามันตอนบน มีเขตการปกครองประกอบด้วย 6 จังหวัด 41 อำเภอ 269 ตำบล และ 1,986 หมู่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 306 แห่ง ครอบคลุมทั้งส่วนที่เป็นพื้นที่ทางบกและพื้นที่ทางทะเล ตลอดจนเกาะต่าง ๆ รวมทั้งหมด 517 เกาะ ซึ่งโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล มีจำนวนทั้งสิ้น 85 โรงเรียน ซึ่ง สุกัญญา แซ่มซ้อย (2562) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจระบบโรงเรียน การจัดการนำเทคโนโลยีสู่โรงเรียน การบูรณาการเทคโนโลยีเข้าสู่ห้องเรียน และตลอดจน การเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของโรงเรียนเพื่อเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมซึ่ง คือ เป้าหมายสูงสุดของโรงเรียนในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับ กัลยา ดิงศภิกย์ (2557) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่บริหารและการจัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีการดำเนินงานในหลายฝ่าย การพัฒนาการศึกษาในแต่ละยุคสมัยจะต้องเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยการเรียนรู้จากฐานข้อมูล สื่อ แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายแสวงหาสิ่งใหม่ ๆ เป็นนวัตกรรมที่นำมาสู่การพัฒนาการศึกษาของประเทศ ทำให้เล็งเห็นถึงความสำคัญของภาวะผู้นำดิจิทัลจะต้องมีการพัฒนาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนผ่าน (Transform) ทางเทคโนโลยีซึ่งผู้นำดิจิทัลนั้นไม่เพียงแต่จะมีสมรรถนะทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อใช้ในการนำองค์กรเท่านั้น แต่จะต้องมีความตระหนักและเห็นความสำคัญ ของการพัฒนาทางดิจิทัลโดยขับเคลื่อนองค์กรทั้งระบบ

การศึกษารูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงทำให้ผู้วิจัยเกิดความตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์สู่การพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหาร

สถานศึกษาในยุคดิจิทัล และประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการในยุคดิจิทัล ตลอดจนก่อให้เกิดการพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน
2. เพื่อกำหนดองค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

ขอบเขตของการวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 9 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลักคือ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

ระยะที่ 2 กำหนดองค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามัน

ตอนบน จำนวน 85 โรงเรียน จำนวนประชากร 2,491 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 333 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling techniques)

ระยะที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 7 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลักคือ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษา ไม่ต่ำกว่า 5 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยผสม (Mixed method research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

1.1 ศึกษาจากเอกสาร วิทยุวรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ ผู้วิจัยได้เก็บ รวบรวมข้อมูล โดยการศึกษาวិเคราะห์ และสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา เอกสารและงานวิจัย และการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษากาบริหารสถานศึกษา เพื่อนำมาวิเคราะห์ สรุปร่วมกับหลักการแนวคิดทฤษฎีในการกำหนดเป็นตัวแปรที่จะศึกษา เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดองค์ประกอบภาวะ

ผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

1.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 9 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติให้ข้อมูลหลักคือ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) ผู้วิจัยพัฒนาจากการศึกษา วิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เพื่อให้ได้รอบความคิดตัวแปรองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล แล้วนำไปสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ และนำมาสรุปรวมกับผลสรุปของหลักการแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัย เพื่อให้ได้ตัวแปรองค์ประกอบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ดังนั้นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยของขั้นตอนนี้ คือ แบบชี้แนะและมีวิธีสัมภาษณ์แบบปฏิสัมพันธ์

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูลขั้นการศึกษา วิเคราะห์แนวคิดทฤษฎีเพื่อค้นคว้าตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบนเก็บ

รวบรวมข้อมูลนำข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตตัวแปรด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ระยะที่ 2 กำหนดองค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

2.1 จัดทำแบบสอบถาม นำข้อมูลที่ได้ศึกษาในข้อ 1.1 และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญในข้อ 1.2 มาทำเป็นแบบสอบถาม จำนวน 56 ข้อ

2.2 ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 85 โรงเรียน จำนวนประชากร 2,491 คน (สำนักงานศึกษาธิการภาค 5, 2565)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 333 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (1970) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling techniques)

2.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (questionnaires) ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากกลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยให้ครอบคลุม โดยผู้วิจัยสร้างข้อคำถามจากตัวแปรที่ได้จากการสรุปผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

3. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา

4. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล พิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้วนำไปหาค่าความสอดคล้องและความตรงกับสิ่งที่ต้องการวัดที่เรียกว่า IOC (Index of item objective congruence) เป็นรายข้อ แล้วพิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.60 ขึ้นไป ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่สมบูรณ์ไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.992

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี เพื่อออกหนังสือถึงโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี เพื่อออกหนังสือถึงโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ในการออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

3. ผู้วิจัยทำหนังสือคำร้องถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ธนบุรี เพื่อออกหนังสือถึงโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ในการออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 85 โรงเรียน เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล

4. ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 85 โรงเรียน จำนวน 333 ฉบับ และเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยตนเอง

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ใช้สถิติดังนี้

1.1 การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์ค่าระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่น ๆ ต่อ รูปแบบขององค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

1.3 การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis) ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้การวิเคราะห์ด้วยวิธีสกัดองค์ประกอบ "PCA" (Principal component analysis) และหมุนแกนขององค์ประกอบแบบตั้งฉาก (Orthogonal rotation) ด้วยวิธีการวาริแมกซ์ (Varimax rotation) ซึ่งถือเกณฑ์การเลือกตัวแปรที่เข้าอยู่ในองค์ประกอบตัวใดตัวหนึ่ง โดยพิจารณาจากค่าความแปรปรวนของตัวแปร (Eigenvalue) ที่มากกว่า 1 และถือเอาค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Actor loading) ของตัวแปรแต่ละตัวขององค์ประกอบนั้นมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ซึ่งเป็นค่าน้ำหนักที่มีนัยสำคัญในทางปฏิบัติ (Practically significant) มีตัวแปรแต่ละองค์ประกอบ ตั้งแต่ 3 ตัวแปรขึ้นไปตามเกณฑ์ของไคเซอร์ (Kaiser)

1.4 การวิเคราะห์เพื่อยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล ใช้การวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ (Frequency)

และร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน โดยใช้วิธี Confirmatory factory analysis

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบประกอบด้วย Kaiser-Meyer-Olking measure of sampling adequacy (KMO) และ Bartlett's test of sphericity ใช้วัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าเหมาะสมที่จะใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ ซึ่ง Kaiser and Rice ได้ทำการศึกษาค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olking measure of sampling adequacy) ในการวัดความเหมาะสมของข้อมูลว่าควรใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหรือไม่ และได้สรุปว่า ค่า KMO มีค่าระหว่าง 0-1 โดยมีความมากกว่า 0.6 แสดงว่าเหมาะสมดีมาก โดยพิจารณาจากความแปรปรวนของตัวแปรแต่ละตัวขององค์ประกอบนั้น มีค่าตั้งแต่ 0.3 ขึ้นไป และประกอบด้วยค่าตัวแปรตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป ตามวิธีของ Kaiser แสดงว่าข้อมูลชุดนั้นสามารถใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ดี นอกจากนี้ การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยค่าสถิติทดสอบ Bartlett's sphericity test มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\text{Sig} .00 < .05$) แสดงว่าเมทริกซ์สัมพันธ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน ดังนั้นข้อมูลที่ได้จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ

ระยะที่ 3 เสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

3.1 รูปแบบการวิจัย

ใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักการศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญทางด้านการบริหารงานของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 7 คน ซึ่งใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ เป็นผู้ดำรงตำแหน่งบริหารการศึกษาและมีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาไม่ต่ำกว่า 5 ปี โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือ
- 2) มีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือคำร้องถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่มนำมากำหนดเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

ผลการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 7 คน สามารถประมวลได้ว่า มีทั้งหมด 13 ประเด็น คือ วิสัยทัศน์ ความร่วมมือและการทำงานเป็นทีม การสร้างแรงจูงใจ การให้และการบริการ การคิดสร้างสรรค์ สร้างนวัตกรรม การคิดวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา องค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารความก้าวหน้าส่วนบุคคลหรือในวิชาชีพ การสื่อสาร ความยืดหยุ่น ผู้นำการเปลี่ยนแปลง สมรรถนะทางเทคโนโลยีของผู้บริหารและโครงสร้าง องค์กร มีตัวแปรเกี่ยวกับคุณภาพองค์ประกอบของภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำนวน 58 ตัวแปร หลังจากดำเนินการเก็บข้อมูลทั้งสองส่วนจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งสองส่วนมาผนวกเข้าด้วยกัน ได้จำนวนตัวแปรที่ได้จากการประมวลแล้ว จำนวน 58 ตัวแปร

2. องค์ประกอบรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน จำแนกได้ทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ในแต่ละองค์ประกอบมีตัวแปรที่มีค่าน้ำหนักปัจจัย (Factor loading) ตั้งแต่ 0.511 - 0.762 โดยองค์ประกอบที่ 1 มีจำนวนตัวแปร 22 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 มีจำนวน 7 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 มีจำนวนตัวแปร 8 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 มีจำนวนตัวแปร 7 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 5 มีจำนวนตัวแปร 4 ตัวแปร

3. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ผลการวิจัย พบว่า แนวทางแนวทางหลักและแนวทางย่อยในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล โดยเน้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ประกอบด้วย 5 แนวทางหลัก ดังนี้

แนวทางหลักที่ 1 การพัฒนาวิสัยทัศน์และการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์

แนวทางหลักที่ 2 การเสริมสร้างและพัฒนาการทำงานเป็นทีม

แนวทางหลักที่ 3 การส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาบุคลากร

แนวทางหลักที่ 4 การใช้เทคโนโลยีในการบริหารงาน

แนวทางหลักที่ 5 การเสริมสร้างภาวะผู้นำและนวัตกรรม

อภิปรายผล

องค์ประกอบของรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. การพัฒนาวิสัยทัศน์และการปรับตัวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของวิสัยทัศน์ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและการปรับตัวอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1990) และ Manz and Sims (2001) และสอดคล้องกับการวิจัยของ Yuki (2008)

2. การส่งเสริมความร่วมมือในที่ทำงาน ผลการวิจัยย้ำถึงความสำคัญของการสร้างความร่วมมือในที่ทำงานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Tuckman (1965) และ Katzenbach and Smith (1993) และสอดคล้องกับ Hackman (2002)

3. ผู้บริหารดิจิทัล ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเป็นผู้นำด้านดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Westerman, Bonnet, and McAfee (2014); Avolio and Kahai (2003); Brynjolfsson and McAfee (2014)

4. ผู้นำสร้างองค์กรสู่นวัตกรรม การที่ผู้นำสร้างองค์กรสู่นวัตกรรมเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นในรูปแบบภาวะผู้นำสำหรับการเพิ่มประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลและการสนับสนุนการ

พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงองค์กร (Organizational change theory) Kurt Lewin's change management model และทฤษฎีการบริหารจัดการนวัตกรรม (Innovation management theory): Clayton Christensen's Disruptive Innovation Theory ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Sousa and Rocha (2020) และแนวคิดของ Greenleaf (1970)

5. การนำแนวทางดิจิทัลไปสู่ความเป็นผู้นำ

การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีจะเป็นผู้นำที่สามารถนำแนวทางดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วส่งผลให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้แนวทางดิจิทัลสามารถนำไปสู่การพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมถึงการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี Digital Leadership Theory ของ Avolio and Kahai (2003) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Zeike et al. (2019) และ Bondarouk and Ruël (2020)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 การพัฒนานโยบายองค์กร ควรมีการพัฒนาและปรับปรุงวิสัยทัศน์ขององค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล รวมถึงการส่งเสริมให้ผู้นำมีการประเมินและปรับปรุงวิสัยทัศน์อย่างต่อเนื่อง การสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะ จัดทำโปรแกรมการเรียนรู้และพัฒนาทักษะที่เน้นเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม เพื่อเสริมสร้างความรู้และทักษะของผู้บริหารและบุคลากรในองค์กร

1.2 การสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม เช่น การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ การจัดโปรแกรมฝึกอบรมและกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม การประสานงาน และการสื่อสารภายในองค์กร การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ให้โอกาสบุคลากรทุกระดับได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการวางแผน

งาน เพื่อเสริมสร้างความรู้สึกรับผิดชอบและการมีส่วนร่วมในองค์กร

1.3 การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงาน การใช้เทคโนโลยีในการบริหาร สนับสนุนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการปรับปรุงกระบวนการทำงาน และการประสานงานระหว่างสถานศึกษาภายในองค์กร การพัฒนาแพลตฟอร์มดิจิทัล พัฒนาและปรับปรุงระบบและแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการทำงานและการบริหารจัดการ

1.4 การเสริมสร้างภาวะผู้นำและนวัตกรรม การสนับสนุนผู้นำในการสร้างนวัตกรรม การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารมีการคิดสร้างสรรค์และพัฒนาวัตกรรมใหม่ๆ ในการดำเนินงานและการพัฒนาวัฒนธรรมการเรียนรู้และนวัตกรรม การส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ระหว่างบุคลากรในองค์กร เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และนวัตกรรมในองค์กร

1.5 การปรับปรุงกระบวนการทำงานและการบริหารจัดการ การประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงาน การจัดทำระบบการประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น การใช้เทคโนโลยีในการประเมินผล และการใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลและประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนและปรับปรุงการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยรูปแบบการวัดผล ประสิทธิภาพของการนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ การศึกษาผลกระทบระยะยาวของการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยหรือตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารภาวะผู้นำของผู้บริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน

2.3 ควรศึกษาวิจัยในการนำรูปแบบภาวะผู้นำของผู้บริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่น กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งทะเลอันดามันตอนบน ไปทดลองใช้ในการบริหารงานของของสถานศึกษา เพื่อสรุปภาพรวมของรูปแบบและความถูกต้องเหมาะสมของแต่ละและตัวชี้วัดต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา ดิงศภักดิ์. (2557). *เส้นทางสู่ศตวรรษที่ 2" การสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง ขอบแดนใหม่แห่งการเรียนรู้: การศึกษาระบบ 4.0 (New frontier of learning : education 4.0)*. ศูนย์ นวัตกรรม การเรียนรู้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาคันทบุรี [วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต]*, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จันทิมา รุ่งเรือง (2563). *โมเดลเชิงสาเหตุของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเอกชนในยุคดิจิทัล. วารสารสังคมศาสตร์วิจัย, 11(1), 55-75.*
- เจริญ สุระประเสริฐ. (2559). *ภาวะผู้นำของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพิจิตร [วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต]*, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นพพล สุภวิทยาเจริญกุล. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1. [วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา]*, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พนิดา อุษายพันธ์ , เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต และณกมล ปุญชเขตต์ทีกุล. (2567). *การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียนโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประเทศไทย (ภาคกลาง). วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 11(2), 584-598.*
- พนิดา อุษายพันธ์ , เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต และณกมล ปุญชเขตต์ทีกุล. (2567). *สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การบริหารสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์แก่นักเรียนโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประเทศไทย*

(ภาคกลาง). *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์, 11(2), 501-515.*

- รุ่งรัตน์ พลชัย. (2563). *ภาวะผู้นำกับการบริหารในยุคดิจิทัล. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มจร. วิทยาเขตอีสาน, 1(3), 53-62.*
- วาลิกา รักยีนดี และ พิชญภา ยืนยาว. (2562). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสู่สถานศึกษาแห่งนวัตกรรม. การประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ครั้งที่ 11 (น. 1661-1670)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุกัญญา แซ่มช้อย (2562). *การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- สุธิกานต์ บริเอก. (2564). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อเพิ่มการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต]*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานศึกษาธิการภาค 5. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย พ.ศ. 2566 – 2570*. สำนักงานสำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2559). *การบริหารโรงเรียนยุคดิจิทัล. <http://www.pracharathschool.go.th/skill/detail/52232>*
- Avolio, B. J., & Kahai, S. S. (2003). Adding the "E" to E-Leadership: How it may impact your leadership. *Organizational Dynamics, 31(4), 325-338.*
- Bondarouk, T., & Ruël, H. (2020). The contribution of e-HRM to HRM enhancing. *Employee Relations, 29(3), 280-291.*
- Brynjolfsson, E., & McAfee, A. (2014). *The Second Machine Age: Work, Progress, and Prosperity in a Time of Brilliant Technologies*. W. W. Norton & Company.
- Greenleaf, R. K. (1970). *The Servant as Leader*. Robert K. Greenleaf Center.
- Hackman, J. R. (2002). *Leading Teams: Setting the Stage for Great Performances*. Harvard Business School Press.

- Katzenbach, J. R., & Smith, D. K. (1993). *The Wisdom of Teams: Creating the High-Performance Organization*. Harvard Business School Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Manz, C. C., & Sims, H. P. (2001). *The New Super Leadership: Leading Others to Lead Themselves*. Berrett-Koehler Publishers.
- Senge, P. M. (1990). *The Fifth discipline: the art and practice of the learning organization*. Doubleday.
- Sousa, M. J., & Rocha, Á. (2020). Transformational leadership and organizational innovation: The moderating role of emotional intelligence. *Journal of Business Research*, 115, 121-130.
- Tuckman, B. W. (1965). Developmental sequence in small groups. *Psychological Bulletin*, 63(6), 384-399.
- Westerman, G., Bonnet, D., & McAfee, A. (2014). *Leading digital: turning technology into business transformation*. Harvard Business Review Press.
- Yukl, G. (2008). How leaders influence organizational enchanting. *The Leadership Quarterly*, 19(6), 708-722.
- Zeike, S., Bradbury, K., Lindert, L., & Pfaff, H. (2019). Digital leadership skills and associations with psychological well-being. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(14), 2628.